

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár:

Helyben félévre 8 K, negyedévre 4 K — 1
Vidékre félévre 9 K, negyedévre 4 K 50 L
Megjelenik kivétel nélkül minden nap.

Felőlős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth-utca 3. sz., I-ső emelet
(Debreceni Első Takarékpénztár-épület)
Egyes szám ára 4 fillér.

Az angol hadiflotta újabb veszteségei Anglia partjainál.

Az entente a Balkánon.

Berlin, aug. 20. Mint a Vossische Zeitung jelenti, Joffre utasította Sarrail tábornokot, hogy folytassa a Balkánon az offenzívát, de ne támadjon az egész fronton, mert a haditanács még foglalkozni akar a Szaloniki-kérdéssel. Oroszország és Franciaország tárgyalásai ugyanis a román követtel még nem nyertek befejezést.

Höfer jelentése.

Budapest, aug. 20. (Orosz harctér.) Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg arcvonala: Magurán, Mődevidéltől nyugatra, főbb támadást visszavertük. A német csapatok elfoglalták a Kréta-hegyet. A Czahova északioldali lejtőin tovább feleltek a harc. A Felső-szarostól északra az ellenség erőből előretört, megsebesített. Horozankától délre ágyútüzek szétgráztak egy előnyomuló orosz csapatot.

Hindenburg vezértábornagy hadseregének arcvonala: Küsselinnél német csapatok elűzték az ellenséget, néhány előretört árkából. Rudka-Cerwiczenél ahol oroszok a felvő nyugati partjára nyomultak előre, eredményes ellentámadásunk van folytatásban. Az ellenség hat tiszteit, háromszázhatvanhat főnyi legénységet és hat géppusgort hagyott szövetségesek kezén.

(Olasz és keleti harctér.) Kálvária esemény nem történt. Höfer.

Elsüllyesztett angol hadihajók.

Berlin, aug. 20. (Hivatalos.) Tenger-elattjáróink e hó 19-én az angol tengerpart vizein 1 ellenséges kiscirkálót és 1 torpedórombolót megsemmisítették, 1 másik kiscirkálót és 1 sorhajót torpedóalattal súlyosan megrongáltak. A tengerészeti vezérkar főnöke.

Németország harcai.

Jelentés a nagyfőhadiszállásról.

Berlin, aug. 20. (Nyugati harctér.) A Sommetől északra a barci tevékenység lassanként elcsillapított. Auversnél a közelharcok estig tartottak. Az angolok elszigetelt támadásait Pozoressztől északnyugatra és a Foureaux erdő mindkét oldalán visszavertük. A most előttünk fekvő jelentések szerint az augusztus tizenharmadik támadásban legalább nyolc angol és négy francia hadosztály vett részt. A Maastól jobbra az ellenség Thiaumont Fleury szakaszon tegnap este megsemmisítette támadásait. Thiaumont erőtől északnyugatra és a Chapsitre erdőben ellenség kézigrántat előretörtései eredménytelenek maradtak. Promellesnél és Liawintól északnyugatra visszavertük angol járőröket. Leintreynél néhány foglyot ejtettünk.

(Keleti harctér.) Hindenburg vezértábornagy arcvonala: A Berczinánál Djejtitschától északra keletre az oroszok átkelési kísérletét megküldöttük. A Rudkacervisce mindkét oldalán a Stachod mellett nyugati partra előnyomult ellenséges csapatokkal még feleltek a harc. Itt eredményes ellentámadás alkalmával hat tiszteit és háromszázhatvanhat főnyi legénységet elfogtunk és hat géppuskát zsákmányoltunk. Küsselintől ke-

letre oroszokat néhány előretört árkából kivettük. Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala: Kárpátoktól északra nem volt lényeges esemény. Az erdős hegységben német csapatok elfoglalták Zabietől délre a Kréta-magaslatot és visszaverték Magurán az ellenség erős ellentámadásait.

(Balkán harctér.) Biklistát (a Presba tótól északra) a szerb Drina hadosztályt az uralgó Dze-maai Ieri és Meterio tepesi magaslatokról elűztük. Ellentámadásaikat visszavertük.

Az orosz föllentések.

Berlin, aug. 20. Az orosz vezérkar hivatalosan jelenti: Csapataink Körösmező irányában folytatják előnyomulásukat és a Körösmező melletti hegycsúcsokhoz közelednek. Junius 4-étől augusztus 13-áig elfogtunk 7757 tiszteit és 350.845 katonát, 405 ágyut, 1326 géppuskát, rengeteg felszerelést és hadianyagot zsákmányoltunk.

Erre a jelentés a sajtóhadiszállás megjegyzi, hogy olyannyira túlzott a foglyok száma, hogy ha a halottakon kívül a sebesülteket is hozzáadjuk, nyomtalanul eltűnt volna egész haderőnk. Abszurd nagyszámú a zsákmány mennyisége is.

Ruskij támadni fog.

Genf, aug. 20. Ruskijnak főparancsnokká történt kinevezését nagy jelentőségűnek tartja a párisi sajtó, mely arra következtet, hogy az északi fronton offenzíva készül Hindenburg frontja ellen.

Románia.

Bukarest, aug. 20. Az Independenta Roumaine erősen tiltakozik a ruszofil sajtó rémhírei ellen, melyek bombaleletekről és merényletkísérletekről szólnak. Ez a mesevilágba tartoznak.

Mint a Politika írja, Románia szerződést kötött a központi hatalmakkal borsó és sör-árpa szállításra, azonkívül lekötötte buzatermés egy részét is. Ebből arra lehet következtetni, hogy a román kormány súlyt helyez a központi hatalmakkal való gazdasági összeköttetés fentartására. Ez a legkonkrétebb cáfolata a föderalista sajtó riasztó híreinek.

Koppenhága, aug. 20. Mint a Novoje Vremja jelenti, Pétervár és Bukarest közt szakadatlanul folynak a diplomáciai tárgyalások. Bratianu szándékosan kislelteti a tárgyalásokat, hogy elkerülje a kötelező megegyezést. Az orosz követ Bukarestből részletes, távirati jelentést tett a

helyzetről, ami az orosz kormány körében nem keltett különös bizakodást.

Az éhínség enyhítése.

Genf, aug. 20. Athénből jelenti a Petit Parisien, hogy az entente Kavallánál meg akarja szüntetni a blokádot, hogy a keletmacedóniai éhínséget enyhítse.

József főherceg reliefjének leleplezése.

A Katona-nap nagy sikere.

Hazafias diszt öltött Debrecen és lelkesedésben sobasem lehetett mélyebb és őszintébb, mint most. József főherceget ünnepelte, akinek reliefjét tegnap délelőtti leleplezték le a Katona-Othonban. Az a szeretet, amelyet itt József főherceg nagy nevének varázsa az ő illusztris képviselőjének: báró Hazai Samu honvédelmi miniszternek a személyes megjelenésével kiváltott: e tiszta magyar város legfőbb szíve-dobbanása volt. Es bízunk, hogy eljut ennek a híre ahhoz, akinek szölvött: a fronton dicsőségesen küzdő fiaink tényszerű atyjához...

Az egész napot a mi katonáinknak és aki velük egy: József főhercegnek szentelte ez a város. Es e szük időben is hőősesen meghozta áldozatát. Arany-sérlegben nyújtotta érzéseinek szintisztá, tuzes borát. Csak azt mondhatjuk, hogy Debrecen története egy ragyogó nappal lett gazdagabb.

A Katona-napról nagy vonásokban az alábbi tudósításban számolhatunk be:

A Katona-Othon ünnepe.

A Katona-napra a katona-zenekar ébresztője hívta föl már korán reggel a város lakosságának ügyelmét. Délelőtti nyolc órára a forgalmasabb utvonalak dísz-sátrakkal népesültek be, amelyekben urhölgyek a Katona-nap poetikus jelvényét: a margarétát arusították. Es csakhamar nem lehetett senkit sem látni, aki föl ne tűzte volna ezt a kedves, fehér szírmu virágszálat.

Délelőtti a Nagytöplomban, majd utána a róm. kath. templomban istentisztelet volt, amelyeken megjelent báró Hazai Samu honvédelmi-miniszter is kíséretével. Állandóan társaságában láthatunk Domahidy Elemér főispánt, Márk Endre udv. tan. polgármestert, dr. Baltazar Dezső püspököt, tovább: Okolicsányi Károly es. és kir. kamarás, vezérőrnagyot, Arnótfalvy czedest, honvédelmiállomásparancsnokot.

A Katona-Othon ünnepélye délelőtti 11 órakor vette kezdetét s részt vettek azon katonai és polgári notabilitásaink teljes számban. A Városi Dalgyűjtő megkapó éneke után az emeleten a falba erősített relief előtt dr. Baltazar Dezső püspök, a Katona Othon megalapítója és elnöke tartott nagyhatású alkalmi beszédet. Meltatta József főherceget, a mi fiainknak fenséges atyját, aki azért nagy vezér, mert a szívvel vezeti az ő katonáit. Tudja nevé minden hadiemberének, szemé a rend, szava a lélek. Beszéde közben a reliefről lehullott a lepel s ez a jelenet viharos elmozdított volt ki. Dr. Baltazar Dezső végül ezt mondotta:

— Kegyelmes Uram! Mint a Katona-Othon védnökét: tisztelettel és szeretettel, mint József főherceg képviselőjét hódolattal kérem, hogy szeretetünk e megnyilatkozását tolmácsolja fenséges megbízójának s adja tovább a trón számolya-

hoz. Méltóságos Polgármester Ur! Ezen emléket megőrzés végett Önnek adjuk át.

Mark Endre udv. tan., polgármester n. eleg szavakkal vette át az emléket.

Ezután báró Hazai Samu honvédelminiszter így nyilatkozott:

— Meghatottan álllok itt. Meghatottan hallottam a püspök ur óméltóságának hazafias lelkese-déstől lángoló szavait. E szavak tett számba is mennek. Kívánsága szerint megfogom jelenteni öfenségének, mily nagy szeretet övezi itt. Az ő emléke emlékeztetni fogja Debrecen közönséget, hogy érte érzünk és érte élünk. Ami engem illet, mint eddig, úgy ezután is szeretettel viseltetem e városhoz, mert látom, hogy fiai igaz fiai hazának.

A nagy eljanzással fogadott szavak után dr. Balla Bertalan hatatosan szavalt a Szávay Gyula gyönyörű alkalmi versét, amely után a Városi Dalgylet a Hymnust énekelte el.

A margaréta-korzó.

A déli órákban nagy és színes közönség hullámzott a főtéren. A katonazenekar ténzenét adott. Mindenki margarétát tűzött föl s a margaréta-korzón megjelent Hazai honvédelmi miniszter is. Nagy érdeklődéssel szemlélte a korzó mozgalmát, énekét, miközben a közönség adakozó jókedvében is volt. Szép összeg gyűlt össze itt is a katonák javára. Majd Hazai honvédelmi miniszter megtekintette a Ferenc Szalvator korházat s a város több nevezetességét.

A nagyerdő ünnepély.

A délutáni ünnepség a Nagyerdőn zajlott le. A közönség sűrű tömegekben özönlött ki a kedvező időben s a Nagyerdőn temérdek szórakozás várt rá. Gityány- és katonazenekarok játszottak. Nagy érdeklődéssel nyújtott különösen a kacsa-halászat, amelynél dr. Szabó Mihályné urnő buzgólkodott. A tetszetős virág- és konfetti-sátrak, pompás látványosságot nyújtottak. A nyílt színpadot temérdek közönség gyűrűzte körül s a szereplők ki nem fogták a hatóságoknál-hatásosabb számokból.

A konfetti csata különösen nagy élénkséget keltett. Tanuja volt ennek Hazai Samu honvédelminiszter is, sőt ő is kapott a konfettiből bőszöngesen.

Minden mozzanatot itt leírni szinte lehetetlen volna, még ha terünk engedné is. Azt konstátálhatjuk hogy a hangulat mindvégig a legkellemesebb volt. A Katona-nap színes eseményeit Fröhlich János budapesti újságíró kollégánk mozitvételében örökölte meg. Ez a rendkívül érdekes kino-riport már valószínűleg kedden este bemutatásra kerül a Katona-Otthonban. Hogy mindenki megfogja nézni, az aligha lehet kétséges.

A 39-esek üdvözlése.

A Debrecen nagy ünnepéről nem feledkeztek meg a debreceni 39-esek sem, akik Márk Endre udv. tan., polgármesterhez az alábbi táviratot intézték:

Örömmel hallottuk, hogy ma van Debrecenben József főherceg öfenségének, a mi atyai jólelkű vezérünk reliefjének leleplezése. Lélekben mi is ott vagyunk e magasztos ünnepélyen, hiszen szeretetét napról-napra velünk érezteti. Midőn ez ünnep alkalmából hazafias üdvözlésünket küldjük Debrecen városának, szívvel-lelkel igérjük, hogy apáink emlékéhez méltóan mi is minden ellenség ellen megfogjuk védeni édes hazánkat és szeretett királyunkat.

A cs. és kir. 39. gy. ezred nevében:

Hoelzl Alfred alezredes.

Üdvözlő táviratok a trónörökshöz és József főherceghez.

Az ünnep alkalmából Debrecen városa és Hajdúmegeye közönsége részéről az alábbi üdvözlő sürgönyöket küldötték el:

Ó cs. és kir. Fensége Károly Ferencz József Főherceg urnak.

A debreceni Katona-Otthonnak mai ünnepélye alkalmából Debrecen sz. kir. város és

Ma, hétfőn.

Előadások 5 órákor mérsékelt, 7 és 9 órákor rendes helyárral.

Indus halál

látványos nagy dráma 5 felvonásban.

Egy jól sikerült oselvetés

vigjáték.

Örök város

természeti felvétel.

Hajdúvármegye közönsége hódolattaljes tisztelgetéssel s meleg szívvel üdvözli Fenségedet, az ország trónjának várományosát. A Mindenható áldását kéri Fenségedre és fenséges családjára. A magyar nemzet s annak kebelében Debrecen sz. kir. város és Hajdúvármegye közönsége a legmélyebb ragaszkodással és szeretettel, a legmélyebb hódolattal és legszilárdabb bizalommal tekint trónörökösére, ki dicső hadainak élén fáradalmat, szenvedéseket nem ismerve küzd minden ellenséggel szemben a nemzeti létért, a becsületért, a gya győzelemért. A Mindenható Isten őrizze, oltalmazza Fenségedet s tartsa meg hosszú életet át nemzetünk jóvendő boldogságára és nagyságára.

Márk Endre

udv. tan., polgármester.

Ó cs. és kir. Fensége József Főherceg urnak.

A debreceni Katona-Otthon mai napon tartott Fenséged reliefjének leleplezési ünnepélyét. Ez alkalommal ragaszkodással s meleg szeretettel üdvözli Debrecen sz. kir. város és Hajdúvármegye közönség Fenségedet, harctéren hősiességgel kezdő fainak aranyosívű Atyját. Az ég minden áldását kéri Fenségedre és magas családjára. Bizalommal hiszi, hogy Fenséged magas vezetése alatt már eddig is példásan küzdöttél s idős hadseregünk az adózó ellenséggel szemben a végös fényes győzelmet ki fogják vívni. Az Isten áldása legyen Fenségeden, hős fiainkon s dicső hadseregünkön.

Márk Endre

udv. tan., polgármester.

URANIA

Hétfő augusztus 21-22. Kedd

A senzenheimi rejtély

bűnügyi dráma 5 felvonásban.
Főszereplő: Zelnik Frigyes.

A kémnő

életkép.

Cserkészfluk

ak utilla.

Előadások 5 órákor mérsékelt, 7 és 9 órákor rendes helyárral.

Ujdonságok.

Látogatás a rokkant-iskolában. Hazai Samu báró honvédelminiszter és gróf Apponyi Gyula kiküldött megtekintették a debreceni gazdasági rokkant-iskolát. Dr. Csürös Ferenc kultúrtaácsnok, a rokkant-iskola igazgatója kalauzolta az illusztris vendégeket, akik nagy érdeklődéssel nézték a rokkant-iskolának ezt az új s igen fejlett típusát. Meleg elismeréssel is adóztak dr. Csürös Ferencnek odaadó és igen eredményes munkásságáért.

Magyar név. Putz Anna debreceni lakos, valamint Ernő nevű gyermeke családú nevüket helygymnizteri engedéllyel Péterfőre magyarosították.

Kinevezések a 39-ik gyalogezrednél. A 39-ik gyalogezrednél Jakubis József főhadnaggyá, Rybczak Román főhadnaggyá nevezték ki.

Uj hármas honvédszázadok. Kiss Aladár, Jóna Györgyöt, Bilkei Gergő Andrást, felsőkubini és deménfalvi Kubinyi Ferencet a debreceni 3. honvédszázadhoz, Zsuzsókka nevezték ki.

Első osztályú ezüst vitézségi érem. Gyurcsik András (Székes), Tóth Benedek honvédet, Walter Géza tart főhadnaggyot a 3. honvédszázadban az első osztályú ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

Másodosztályú ezüst vitézségi érem. Tóth István székesszékét, Kürthy Andrást tart, hadapródot, Tibi Gábor honvédet a 3. honvédszázadban a második osztályú ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

Arverés a pályaudvaron. A vasúti üzletszabályzat 81. §-a szerint a felek által ki nem váltott kezbesítetetlen árak elárverezése az állomás tészer kiadási raklárában f. évi augusztus hó 24-én délelőtt 9 órákor fog megtartatni.

Iskolakönyvek az összes közép iskolák részére kaphatók, használt tankönyvek félárért Antalynál, Szent Anna-u. 13.

Iskolás leányok és fiúk részére kész fehérneműk, matracok, paplanok, takarók, intézeti fehérnemű az összes internátusokba előírás szerint. Kardos Lászlónál Debrecen, Kossuth-utca 9.

Az új iskolai könyvek már megérkeztek és a legújabb kiadásokban kaphatók Csáthy Ferenc m. kir. tudományegyetemi könyvkereskedésében, Ferenc József-ut 8. (a Kereskedelmi akadémiá épületében.) Ócska iskolai könyvek teljesen új kötésekben félárért kaphatók.

1400—1916 szv.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

A debreceni ref. kollégium tulajdonát képező következő ingatlanok:

1. A pusztabánkon, Kozma erdőőr járásában (Nagy Lajos ügyvéd tanyája mellett) 22 holdnyi területű kaszálló és szántóföld 1916. október 1-től számított 3 évre, 610 korona kikiáltási ár.

2. A Csa dűlőben fekvő Fűvész-kert-utca 18. sz. ház utáni 8 hold 873 négyszögöl területű ondódi szántóföld 1916. október 1-től számított 3 évre, 620 korona kikiáltási ár mellett.

A kollégium ügyészi hivatalban 1916. évi augusztus hó 22-én, délután 3 órákor megtartandó nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe adatk, amikorra és ahova árverelni szándékozők meghivatnak azzal, hogy bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy hadikölcsön kötvényben az árverés megkezdése előtt leteendő.

A részletes árverési feltételek és leltárak a kollégiumi számvevői, vagy az ügyészi hivatalban megtekinthetők. Debrecen, 1916. augusztus 11-én.

Va"ga Pál, Dr. Körösi Kálmán,
kollégiumi számvevő. kollégiumi ügyész.

6 peró alatt 50 drb. testruhát hófehérre mos az

Aerowash

szabadalmazott gőzmosásu, higienikus tiszta horgany harang préselt

csodamosógép

mely folytatólág f. hó 22-én, azaz kedden délután 5 órákor lesz működésben bemutatva a Vár-utcai mosóintézetben (Nyomatató-utca sarok.)

Háromnegyedrészt idő megtakarítás.

Háromnegyedrészt szappan megtakarítás! Mosónő nem kell, mert leányok, fiúk is könnyen kezelhetik e gépet!

Ára 24 korona, tíz évi jótállással. Mindenki győződjék meg saját érdekében a nagy takarékoságról és előnyökről, melyet e mosógép nyújt.

Vidékről is beszerezhetik levelező-lapon. Boros Mariska mosóintézetében, Vár-utca. Tóth Gyula vaskereskedőnél, Piac-utca, Bartos Jenő egyedárusítótól Csillag-utca 60. szám.